

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
LASSE MARKUS LEPPÄ	Telia Tunnistus	04.06.2025 17:23:50 UTC+03:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisälllys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (4 sivua)

4.6.2025

Asia: 848/00.04.00/2025

Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnokseen liikennepalvelun ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta (taksit), 25.4.2025, VN/25768/2024

Liikenne- ja viestintäministeriö

Keski-Suomen hyvinvointialueen lausunto 4.6.2025 VN/25768/2024

Lausunnonantajan lausunto

Keski- Suomen hyvinvointialueen näkökulmasta lakiesitys sisältää paljon hyviä ja kaivattuja asioita.

Huomionne esityksen nykytilan arviointia koskevasta luvusta 2

Lakiesityksessä on yhtenä tärkeänä osa-alueena harmaaseen talouteen liittyvien toimintojen varmistaminen. Lakiin olisi toivottavaa saada myös valvontavelvoite tilaajavastuiden valvontaan tarkemmalla tasolla välityskeskusten piirissä toimiville autoilijoille. Tilaajavastuun piirissä olevat lakisääteiset velvoitteet tulisi hoitaa ajoissa ja vastata niistä asianmukaisesti, mutta niiden valvontaa tulisi tarkentaa ja mahdollistaa välityskeskusten piiriin, mikäli autoilija toimii sen piirissä.

Huomionne taksiliikenneluvan myöntämisen edellytyksiä koskevista ehdotuksista ja niiden perusteluista

Esityksessä on mainittu, ettei hyvämaineisuuden arvioinnissa ei huomioida tällä hetkellä henkeen ja terveyteen tai seksuaalirikoksiin syylistymistä. Nämä tulisi kuitenkin ehdottomasti huomioida rikostaustojen selvityksessä kuten esimerkiksi tuomiot epäasiallinen kohtelusta, häirinnästä tai seksuaalisesta ahdistelusta. Rikosrekisteriotteiden saanti on osoittautunut ongelmalliseksi tietosuojaan liittyen niissä tilanteissa, joissa jokin toinen laki edellyttää näiden rikostaustaselvitysten varmistusta. Tämän vuoksi olisi turvatumppaa ja selkeämpää varmistaa myös nämä rikostaustat taksi- ja kuljettajaluvan saannin edellytyksenä.

Kielitaitovaatimukset tulisi tarkentaa luvan myöntämisen edellytyksenä tarkemmalle kielitasokokeen vähimmäisvaatimustasolle. Julkisen toimijan hankinnoissa tilaaja edellyttää tiettyjä tarkempia vaatimukset täyttävää tasoa. Olisi kuitenkin turvatumppaa jo varmentaa kaikkien kuljettajien riittävä kielitaito tietyllä vaatimustasolla, jolla

varmistetaan laatutaso kaikkien taksikuljetusten osalta (kuluttajakuljetukset mukaan lukien).

Taksilupaan ja siihen liittyvään koulutukseen olisi mahdollisesti hyvä liittää myös tavaraliikenteeseen liittyviä asioita, koska takseja käytetään joltain osin tavaraliikennetoiminnassakin. Haja-asutusalueilla tämä painottuu entistäkin enempi ja toisaalta mahdollistaisi elinkeinon laajentamisen pienimuotoiseen kuriiripalveluun tarvittaessa.

Huomionne taksien tunnistamista, valvontaa ja hinnoittelua koskevista ehdotuksista ja niiden perusteluista

Taksivalaisimen vaatimus ja tunnistettavuus taksikäyttöön rekisteröidystä, luvanvaraiseen ajoon merkitystä ajoneuvosta on hyvä uudistus, joka tulee nyt pakottavana säädöksenä. Vaatimus tuo luotettavuutta ja edesauttaa taksien tunnistettavuutta.

Lakiesitykseen on kirjattu kohta, jossa on huomioitu julkisten liikennelupien avoimempi tarkastelumahdollisuus; *”Tällä hetkellä Liikenne- ja viestintävirasto tarjoaa sähköisen palvelun, josta voi tarkistaa julkiset liikennelupatiedot. Mikäli jatkossa liikennelupa ja ajoneuvo olisivat liikenneasioiden rekisterissä yhdistettyinä toisiinsa, olisi myös julkista rekisteriä mahdollista laajentaa. Liikenne- ja viestintäministeriö on yhdessä Liikenne- ja viestintäviraston kanssa selvittänyt mahdollisuutta parantaa matkustajien turvallisuutta laajentamalla julkisesti saatavilla olevaa tietoa taksiliikenteen harjoittajista. Sähköisen julkisen kyselyn avulla kuluttajakin voisi esim. tarkistaa ajoneuvon rekisteritunnuksen perusteella, onko kyseinen ajoneuvo ilmoitettu käytettäväksi taksiliikenteessä, mikä yritys kyseisellä ajoneuvolla taksiliikennettä harjoittaa ja onhan toimijalla voimassa oleva taksiliikennelupa. Samat tiedot voisi tarkastaa myös muiden liikennelupien osalta.”*

Tämä edesauttaa valvontaa ja on toivottu uudistus. Taksipalveluiden luvanvaraisuus ja harmaan talouden riskit ovat olleet kasvava ongelma. Tiedon tarkastaminen luvanvaraisuudesta auttaa tuomaan ilmi väärinkäytökset ja luvatta ajavat toimijat.

Taksimatkojen hinnoitteluun vaaditun taksamittariston rinnalla tulisi huomioida myös muut luotettavasti matkaa mittaavat, alustaoperaattoreiden toteuttamat ratkaisut. Teknologian kehittyessä eri sovellusoperaattoreilla on tarjolla matkan hinnoitteluun etukäteen tuotettavia hinnoittelupalveluita. Taksamittariston käyttöön liittyy lisäksi mittaritointimittajien rajapintojen sulkeutuneisuus, jolloin autoilijan ajaessa mahdollisesti useampien toimijoiden ajoja, tulee ongelmaksi kaikkien matkatietojen luettavuus ja kirjaaminen mittaristolle. Alun perin liikennepalvelulain tarkoitus oli avata näitä rajapintoja, mutta tämä on edelleen suljettua toimijoittain. Taksamittarin käytön

pakollisuus tulisi mukauttaa sellaiseksi, että se todellisuudessa myös todentaa tavalla tai toisella nk. harmaan talouden kyydit.

Hinnoittelu on todettu haastavaksi sekä yhteiskunnan ostamien kuljetusten kuin kuluttajarajapinnan kustannusten osalta. Yhteiskunnan ostamien kuljetusten (erityisesti Sote) osalta olisikin selkeää noudattaa yhdenmukaista hinnoittelua valtakunnallisesti, joka perustuisi nykyisin käytössä olevaan Valtioneuvoston taksa-asetukseen sairausvakuutuslain piirissä korvattavien kuljetusten hinnoitteluun tällä hetkellä. Kuluttajille suunnattujen taksikyytien hinnat ovat selkeitä, mikäli autoilija toimii välitysoperaattoripohjaisella alustalla. Välitysoperaattoreihin kuulumattomien autoilijoiden tulisi ilmoittaa kuljetusten hinnat jollain alustalla esimerkiksi Liikenneviraston ylläpitämässä sähköisessä palvelussa.

Huomionne taksinkuljettajan ajoluvan myöntämisen edellytyksiä koskevista ehdotuksista ja niiden perusteluista

Lakiesityksessä ajoluvan myöntämiseen liittyvinä asioina on kirjattu seuraava kohta;

Harkitessa luvanhakijan rikostaustan ja henkilökohtaisten ominaisuuksien vaikutusta hänen sopivuuteensa arvioidaan erityisesti henkeen ja terveyteen kohdistuneita tekoja, taipumusta väkivaltaiseen käyttäytymiseen sekä seksuaalirikoksia. Näillä nähdään olevan keskeinen vaikutus matkustajien turvallisuuteen ja henkilökohtaisen koskemattomuuden takaamiseen. Lisäksi kuljettajan luotettavuutta ja sopivuutta taksinkuljettajana toimimiseen arvioidaan muiden rikos- ja sakkorekisteristä ilmenevien tekojen osalta, kuten ajokieltoon johtavien liikennerekosten, omaisuusrikosten ja huumausainerikosten tuomioiden perusteella. Näillä nähdään olevan keskeinen vaikutus myös liikenneturvallisuuteen ja matkustajaturvallisuuteen.

Tämä on turvallisuutta ja laatua varmentava tekijä luvan saamisen yhteydessä, joka tulisi olla lain vaatimana tarkistaa. Kohta tulisi olla kirjattavana lakiin.

Erityisryhmien koulutussisällön tulee olla riittävän kattava ja monipuolinen, jotta sen toteutus varmistaa riittävät kyvyt ja tiedot koulutuksen saaneen kuljettajan toimia erityisryhmien kuljetusten suorittajana.

Huomionne koulutusorganisaatioiden hyväksyntää ja valvontaa koskevista ehdotuksista ja niiden perusteluista

Ei lausuttavaa.

Huomionne esityksen vaikutusten arviointia koskevasta luvusta 4.2

Taksikilpivaatimus ja siihen liittyvät esityksen mukaiset toimenpiteet Liikenne- ja viestintäviraston määrittämänä esimerkiksi luovutuksineen on nähtävissä hyvänä ratkaisuna. Lisääntyvä valvonta kilpien käyttämien autojen suhteen on tervetullut muutos.

Lakiuudistukseen kirjatut vaikutukset talouteen, työllisyyteen, turvallisuuteen ja perusoikeuksien toteutumiseen ovat kannatettavia muutoksia.

Muun muassa perusoikeuksien toteutumiseen kuuluvat määritellyt toimenpiteet kuljettajaksi työllistymisen ja luvan saamisen osalta takaavat laadukkaampaa ja luotettavampaa palvelua. Turvallisuuteen liittyvät, laissa ehdotetut asiat parantavat turvallisuutta ja tuovat riskitekijät esille jo luvan saannin yhteydessä. Ammattisääntelyn kirjaaminen lakiin on hyvä asia.

Huomionne esityksen voimaantuloa ja siirtymäsäännöksiä koskevasta luvusta 9

Ei lausuttavaa.

Huomionne perustuslakia ja säätämisjärjestystä koskevasta kappaleesta 10

Ei lausuttavaa.

Huomionne muista mahdollisista asioista

Lakiesityksestä jää edelleenkin avoimeksi jonkin verran asioita, jotka liittyvät matkan hinnan muodostaviin laitteisiin tai sen muodostamiseen, päivystysvelvoitteisiin tai välityskeskusten ohjausjärjestelmien rajapintojen avoimuuteen ja niiden digitalisaation kehitykseen.

Lasse Leppä

toimialajohtaja, konsernipalvelut
Keski-Suomen hyvinvointialue